

Referat

Nidelva vannområde

www.vannportalen.no/agder

Referat

Møte: Nidelva vannområde

Møtedato: 6.4.17

Møtetid: 10.00 – 14.30

Møteleder: Tanja Øverland

Møtested: Pan Garden Hotell, Åmli

Medlemmer	Organisasjon	Deltagelse
Ragnhild Hammer	Arendal kommune	Deltar
Ove Bach	Grimstad kommune	Avbud
Karl Christian Langevoll	Grimstad kommune	Deltar
Trude Engesland	Froland kommune	Avbud
Ole Tom Ørnevik	Froland kommune	Deltar
Kjetil Nese	Åmli kommune	Avbud
Einar Mikkelsen	Fyresdal kommune	Deltar
Magne Skarperud	Kviteseid og Nissedal kommune	Deltar
Olav Bjørn Bakken	Tokke kommune	Deltar
Jon Ødeskaug	Valle kommune	-
Berit Weiby Gregersen	FCAA	Avbud
Ingrid Strande	FKTM	Avbud
Solfriid Mygland	FMAV, landbruk	Deltar
Lillian Raudsandmoen	FMAV, forurensing	Avbud
Frode Kroglund	FMAV, fiskeforvalter	Avbud
Arne Kjelsen	FMTM	-
Ingvild Møgster Lindaas	SVV	Avbud
Jørn Einar Weidemann	Mattilsynet	Avbud
Camilla Moseid	FNF-Agder	Avbud
Eilif Magnus Brodtkorb	NVE	Avbud

1. Orienteringer (her kan alle som har noe de vil meddele ta ordet, men kortfattet!)

- Fylkesmannens deltakelse i vannområdemøtene: I møte med FM nylig, ble vi orientert om at FM ønsker å delta i VO-møter og at de kommer til å prioritere dette i det videre arbeidet i vannområdene.
- Statens vegvesen ønsker egne temamøter med vannområdene. Målet er et møte når alle aktuelle sektormyndigheter har oversikt over hvilke tiltak som er prioritert i denne planperioden, kvalitetssikret og vurdert hvilke som vil være realistiske å gjennomføre.

2. Gjennomgang av foreslåtte tiltak.

Det skal utarbeides en tiltaksplan for vannområdet. Oversiktene over de tiltakene som kommuner og øvrige sektormyndigheter foreslår prioritert i denne planperioden er starten på dette arbeidet. Videre skal sektormyndighetenes lister over prioriteringer "sys" sammen til et samlet dokument som skal være grunnlaget for det videre arbeidet med tiltaksgjennomføringen i vannområdet. Det er avgjørende at alle sektormyndigheter bidrar aktivt i det videre arbeidet og det er nødvendig å i fellesskap drøfte tiltak. Dersom det er utfordringer med tidsbruk til reiser, kan skype møter være aktuelt. Den enkelte kommune vurderer selv om det er behov for politisk behandling i forhold til prioritering av tiltak og tiltaksgjennomføring. Det er viktig å fortsatt jobbe med å forbedre kunnskapsgrunnlaget.

Kommunene orienterer kort om tiltaksoppfølging for egen kommune (runde rundt bordet):

- Tokke:

I vannstrengen nedstrøms Borsæ(Sæbyggjeåi) vart det i konsesjonsvilkårene fra 1994 – som ble satt i verk i 1996, pålagt ett prøvetappeprogram over 5 år med varierende vannføring gjennom året. NVE gjorde så et vedtak om endelig minstevannføring som produsenten Skafså Kraftverk mener er urimelig høyt, og har påklaget vedtaket til OED i 2007. OED har ennå ikke avgjort klagesaken, og Skafså kraftverk taper nå minstevannføring ut av Borsæ dam slik:

0,4 m³/s i tidsrommet 01.01 – 14.04

0,3m³/s i tidsrommet 15.04 – 14.05

0,5m³/s i tidsrommet 15.05 – 31.05 samt 01.11 – 31.12

1.0m³/s i tidsrommet 01.06 – 30.06 samt 01.08 – 30.09

1,3m³/s i tidsrommet 01.07 – 31.07 og

1,5m³/s i tidsrommet 01.10 – 31.10

I to helger i oktober er det minstevannføring på 2m³/s som lokkeflommer for gytefisk kombinert med produksjonstans i Gausbu kraftverk.

Tokke kommune har engasjert SWECO til å gjennomføre (resipient) undersøkelse i Førsvatn med tanke på å kunne utvide renseanlegget på Hallbjønnsekken for å kunne knytte flere hytter til anlegget.

Prøvetakingsprogrammet i denne undersøkelsen går over tre år(2015-2017), og rapporten skal være ferdig høsten 2017. Samlet kostnad: 120.000,- over tre år.

Kviteseid og Nissedal

Kviteseid jobber med en saneringsplan

I Nissedal skal det legges en ny sjøledning i Nisser som sikrer tilkopling fra flere private anlegg. Det er også igangsatt en kartlegging for å sjekke eventuell forurensing fra spredt avløp. Kommunen vurderer reguleringer i forbindelse med revisjoner.

Fyresdal

Kommunen er generelt mye påvirket av regulerte vassdrag.

Noe landbruk og spredt utslipp – en del ved Førsvatn bekkefelt – renseanlegg 2000PE

Nye trusler:

Skredvatn – Ved mer omfattende drift/ombygging på gammel campingplass må denne inn på kommunalt renseanlegg.

Ny Roan kro – Startet opp kro og appartementsbygg, mulig mikrobryggeri med utslipp. Er krav om nytt minirensesanlegg som skal på plass i år. Ved mer omfattende drift på gammel campingplass må denne inn på kommunalt renseanlegg

Tiltak: Kommunen har innført en ordning hvor hver enkelt husstand som utbedrer eget gammelt kloakkanlegg får dekket inntil 50% av utgiftene. Dette har vært et vellykket tiltak og mange har valgt å utbedre.

Froland

Landbruk – minimalt med dyrehold langs Nidelva, i dag er det stort sett grasproduksjon. Kommunen regner med at bøndene følger gjødsselforskriften.

Renseanlegg og spredt bebyggelse – Kommunen har god oversikt og god registrering av renseanlegg for spredd bebyggelse, men anleggene er dårlig dokumentert. Anleggene er generelt gamle anlegg. Noen få anlegg har en renseløsning som man i dag ikke vil anbefale. Til tross for at anleggene er generelt gamle og at noen få anlegg har en løsning som man i dag ikke vil anbefale, vil det være vanskelig (les umulig) å påvise at anleggene ikke holder dagens renskrav. Sannsynligheten for stor forurensningskilde fra disse anleggene, anser kommunen allikevel som liten. Men dersom kommunen, innenfor sitt myndighetsområde, skal gjøre tiltak for å forbedre vannkvaliteten, vil dette være det myndighetsområde man måtte angripe først.

I nedbørsfeltet til Nidelva er det få fritidsboliger uten innlagt vann og med biologisk toalett løsning. Kommunen ser på sannsynligheten for at disse skal forårsake forurensning til Nidelva som minimal.

Arendal

Gjennomgått foreslåtte tiltak med Vann og Avløp og Landbruk. Gjennomgangen viser: Elveforekomster: foreslått 47 tiltak i 10 vannforekomster, 4 har startet. Trenger avklaring om ansvar for tiltak med FM på Lilleelv, Nidelva, Bekkefelt Helle, Barbuelva, Biebekken-Solbergvassdraget. Trenger avklaring om ansvar for tiltak med Nye Veier på Longumvannet, bekkefelt. Trenger avklaring ansvar for tiltak med AAFK på Songe bekkene.

AK har satt noen foreslåtte tiltak til neste planperiode pga økonomi.

Tiltak Innsjøforekomster: 4 forekomster, 3 fra landbruk hvorav 2 er nedlagt. Ett gjennomført.

Tiltak Kystvannforekomster: 3 forekomster, 5 tiltak hvorav 3 pågår. **Ett som trolig tilhører Grimstad? 0120030500-2-C. Sømkillen – Hasseltangen.**

Kommunen kommer til å følge opp tiltaksgjennomføring gjennom egne rutiner.

Grimstad

Utfordringer med landbruk – hvordan kartlegges hva – ønsker at skal jobbes med en felles mal for kartlegging – oppfordring til FM.

Noen vann er fullkalket lokalt

Fremmede arter – ønsker samarbeid som i sjøørretgrupper

Politikere i Grimstad har bevilget 50.000,- til vedlikehold av en restaurert sjøørretbekk.

Kommunen skal sjekke kloakkanlegg – spesielt de med avrenning mot kyst.

Behov for å avklare kartleggingsmetode.

Det bør være samarbeid mellom kommuner med like utfordringer

Hvor mange tiltak er det foreslått at skal gjennomføres i den enkelte kommune og i sektormyndigheter denne planperioden?

- Se vedlegg. Oversikt over dette kan hentes ut av tiltakstabellen. Totalt antall tiltak for vannområdet er: 597 tiltak fordelt på 396 tiltak i elvevannforekomster, 161 tiltak i innsjøvannforekomster og 40 tiltak i kystvannforekomster. Dersom man tar bort sur nedbør blir det totale antall tiltak 248 fordelt på 163 tiltak i elvevannforekomster, 69 tiltak i innsjøvannforekomster og 16 tiltak i kystvannforekomster.

Stemmer den informasjonen som er registrert på hver vannforekomst? Er påvirkningene korrekte?

Oppgave til neste møte:

Kommunene skal sjekke datagrunnlaget frem til neste møte og lage en liste over evt feil, mangler, uklarheter og faglige spørsmål. Alle innspillene skal settes sammen til et felles innspill som så sendes til FM for gjennomgang. Målet er forbedringer i Vann-Nett.

Har kommunene gjennomført overvåking som gir nye data?

Deltakere i møtet er ikke kjent med at det er gjennomført overvåking som gir nye data.

Er noen av de foreslåtte tiltakene påbegynt eller ferdige?

- Se vedlegg. Dersom tiltak er påbegynt eller ferdige står dette i kolonnen "tiltaksstatus" i tiltakstabellen. Dersom tiltaksstatus ikke stemmer, må dette meldes inn slik at dette kan oppdateres i Vann-Nett.

3. Strategi for hvordan oppfølging av regional plan for vannforvaltning kan innarbeides i kommuneplaner (Se i plan for vannområdene).

- Det sendes ut en standardtekst som kan brukes i kommuneplan både samfunnsdel og arealdel. Det er enighet om at dette er en tilstrekkelig føring for å kunne følge opp Vannforskriften i detaljplaner.
- Miljødirektoratet har publisert veiledning for oppfølging av Vannforskriften og regionale vannforvaltningsplaner på miljokommune.no.
- Står det noe om oppfølging av Vannforskriften i statlige planretningslinjer? Dette bruker kommunene aktivt i utarbeidelse av planer.

4. Hvordan sikre at vannforekomster ikke forringes.

- Ved å aktivt følge opp kommuneplan dersom kommunens oppfølging av Vannforskriften er definert her.
- Ved fare for forringelse må inngrep gjøres i tråd med §12 i Vannforskriften. Sektormyndigheter er selv ansvarlige for å sette seg inn i §12. Egen veileder er tilgjengelig på <http://www.vannportalen.no/verktoy-og-kart1/veiledere/>

5. Hvordan skal brukerinteresser og brukergrupper involveres?

- FNF-Agder representerer mange interesseorganisasjoner i regionen og kan viderefremme relevant informasjon til sine organisasjoner.
- Dersom det er konkrete prosjekter kan det vurderes behov for kontakt med lokale lag og foreninger og vurderes i hvert enkelt prosjekt.
- Grunneiere ivaretas gjennom kommunen.
- Fiske lag kan ha en del relevante vann data. Det kan være aktuelt å ta kontakt her.

6. Orientering til regionråd?

Det er ikke behov for å orientere regionråd etter dette møtet.

7. Eventuelt

- Aktuelle prosjekter:
  - Felles kartlegging av jordbruks- og avløpspåvirkede vannforekomster hvor det er foreslått å gjennomføre problemkartlegging i denne planperioden.
  - Plast aksjons prosjekt – fra fjell til fjord! – Tanja kontakter Anita i Midt-Telemark vannområde for erfaringsutveksling. Tanja informerer om dette i neste møte.
  - Kartlegging felles for jordbruk og avløp
  - Prosjektbasert prøvetakingsprogram?
  - Kan det være aktuelt å forsøke å få til studentoppgave?

Utfordring med biorensanlegg i hytteområder:

Generell utfordring med biorensanlegg er at de er godkjente, men kan gi betydelig forurensing allikevel. Problemet ligger ved at disse anleggene ofte er installasjoner i hytteområder hvor bruken blir ujevn, ved dette stopper de biologiske prosessene. Man er klar over utfordringen, men det er vanskelig å finne en god teknisk løsning som sikrer mot forurensing. Det er også vanskelig å unngå at slike rensanlegg installeres, så lenge de er godkjente.

8. Neste møte:

31. mai – Pan Garden hotell, Åmli

Referent: Tanja Øverland

